

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

EGY HÓRA . . . K 25.—
NEGYED ÉVRE K 75.—
FÉL ÉVRE . . . K 150.—
EGÉSZ ÉVRE . K 300.—

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL: DEB-
RECEN, PIAC-U. 49. SZ.
TELEFONSZÁM: 18.

A megegyezés

Még nem ismerjük a gabona-rendeletet, a földbirtokreform tervezetének részletei sem kerültek még a nyilvánosság elé, a miniszterek mai és tegnapi tanácskozásairól megjelent kommunikék azonban azt jelentik, hogy minden ellentét megszűnt, ami csak ebben a két nagyfontosságú kérdésében a kormány lagjai között fölmerültek, sőt a legközelebbi napokban már a létrejött megállapodások személyi konzekvenciáit is látni fogjuk. Hinnünk kell tehát, hogy a megállapodások mindazokat a társadalmi rétegeket is ki fogják elégiteni, amelyek az említett kérdésekben a legközvetlenebbül vannak érdekelve: a gabonarendelet lehetővé fogja tenni, hogy a kisjövedelmű emberek is ellássák magukat elsőrendű élelmiszerekkel, amellyel mindenképpen biztosítani fogja a termelő közönséget is, hogy megkapja azt, ami jogosan megilleti, a földbirtokreform pedig földhöz fog juttatni minden igénylőt, aki érdemes és méltó arra, hogy földhöz jusson, viszont nem fogja kisebbitve érezni magát a reform által a társadalomnak az a része sem, amelynek jogai a reform révén az állam magasabb szempontoktól vezettetve belenyulni kénytelen.

Csakis ez lehet az alapja a miniszterek megállapodásának és csakis ez lehet a garanciája a társadalmi béke helyreállításának. A gabona-ellátás és a földbirtokreform kérdése volt az, amely hosszú időn át válsággal állandósította a válságot, e miatta kétkérdés miatt nem foghatott hozzá a törvényhozás az igazi alkotó munkához, ezek a kérdések robbantották ki időről-időre a parlamenti csoportok között az indulatokat és akadályozták a komoly, építő munka megkezdését. Az ellentétek megszűnésével tehát a nehezen túl vagyunk, az alapozás munkáját biztosítottak tekinthetjük, most már semmi sem állhat útjába a teljes konszolidáció megteremtésének. Amilyen higgadtságot, mérsékletet, talán önfeláldozást mutattak — tagadhatatlanul a vezérek a most lezárt tárgyalások folyamán, olyan magatartást vár tőlük és követőtől a további munkában is az ország, amely tulontul megelégette már a személyi és párt-torzalkodásokat és a maga értékeinek kielégítését joggal követeli tőlük.

A széles néprétegek pedig a kisemberek, hivatalnokok, alkalmazottak, kisiparosok, kiskereskedők, a falusi zsellérek végtelen tömegei pedig, akik előtt a kormány erőteljesen hangsúlyozta már demokratikus érzeit, most bizonyára új bizalommal néznek majd a kormány munkája elé, a melynek első eredményei valóban a kisemberek érdekeit védik.

A német birodalmi külügyminiszter Kun Béla és társai kiadatásáról

Berlin, július 27. (M. T. I.) *Simons* dr. birodalmi külügyminiszter a következő kijelentést tette a birodalmi gyűlésen Kun Béla ügyéről:

Mint hogy a külügyi hivatal tudomást szerzett Kun Béla jelenlétéről, kénytelen volt beavatkozni és őt társaival együtt feltartóztatni. Amíg nálunk vannak, nem történhetik semmi bajuk. Ha kiderül, hogy Kun Béla csak politikai bűntetteket követett el, akkor átszállítjuk, ahova

akarja, ha azonban nem így van a dolog, akkor kiszolgáltatjuk.

Berlin, július 27. A magyar kormány részéről bejelentett kurir Kun Bélának és társainak kiszolgáltatása ügyében eddig még nem érkezett meg. A kiszolgáltatási kérdés rendezéséig Kun Béla és társai internálva maradnak. Abban az esetben, ha a német kormány nem adja ki Magyarországnak Kun Bélát és társait, mint kellemetlen idegeneket kiutasítják Németországból.

Nagyatádi Szabó István átveszi a földmivelésügyi miniszterséget Minden ellentét elsimult

Budapest, július 27. A nemzetgyűlés holnap folytatja és befejezi a kormány bemutatkozásáról megindult vitát.

Az egységes kormányzópart kialakulásának és az új kormány elrendezkedésének utolsó mozzanatai ma délelőtt zajlottak le a minisztertanácsban, amely *Teleky Pál* gróf miniszterelnök elnöklésével délelőtt 10 órakor kezdődött. A minisztertanács azokkal az elvi megállapodásokkal foglalkozott, melyek a földbirtokreform és a gabonarendelet dőlésében a tegnapi négyes bizottsági tanácskozásokon létrejöttek és azokhoz hozzájárult. Ezzel minden konkrét ellentét megszűnt és nagyatádi Szabó István még ezen a héten elfoglalja a földmivelésügyi, *Mayer János* pedig a közéleti miniszterséget és *Rubi-*

nek Gyula végképpen átveszi a kereskedelmi tárca vezetését.

Az államtitkári állások betöltésével egvelőre nem foglalkoznak és a régi államtitkárok még néhány hétig helyükön maradnak.

A főispán-kormánybiztosi karban csak kevés változás lesz.

Még ma összeül egy szűkebbkörű bizottság, amely kidolgozza a birtokreform részleteit, illetőleg a tegnapi megállapított alapelveket végig fogja vezetni az egész törvényjavaslaton. — A munka, melyet ez a bizottság végez, tisztán technikai természetű, mely a kérdés lényegére nem hat ki és így a létrejött megegyezést már semmi tekintetben sem befolyásolhatja. Ez a szövegező munka ma vagy holnap teljesen elkészül, hogy a két reformjavaslat még ezen a héten a pártok, azután a parlament elé kerülhet.

Az orosz szovjetkormány kész a békekötésre

Wrangel tábornok ellenforradalmi csapatainak sikerei

Varsó, jul. 27. Az új kormány július 24-én mutatkozott be az országgyűlésen mint a nemzeti védelem kormánya. A miniszterelnök kijelentette, hogy programját néhány szóban foglalhatja össze: az állam megvédése, a háború befejezése, az igazságos és tartós béke megteremtése. A kormány mindenkor hajlandó az igazságos, tartós, demokratikus békét megkötni, de semmiféle fenyegetés sem kényszerítheti.

Páris, jul. 27. (Magyar Távirati Iroda) A *Matin* közlése szerint a szovjet-kormány az angol kormányhoz küldött jegyzékében közölte azt a hajlandóságát, hogy Londonban részt venne az entente képviselőivel tartandó békekonzulterencián, ennek azonban

előzetes feltétele az lenne, hogy Wrangel tábornok kapitáljon. Követeli továbbá az orosz meghatalmazottak személybiztonságának garantálását. A jegyzék hozzájárul a lengyelekkel való fegyverszünethez. A szovjetkormány csodálkozását fejezi ki a jegyzékben azon, hogy az angol kormány megszakította a kereskedelmi összeköttetés megkezdéséről folytatott tárgyalást.

Frankfurt, jul. 27. A *Frankfurter Zeitung* jelenti: A megszállott területen levő francia csapatok, amelyek Lengyelország segítségére mennek Németországon keresztül, már mintegy tíz napja vannak Németországban és úgy sze-

repelnek, mint a felsősziléziai francia csapatok felváltására szolgáló hadsereg.

Marburg, jul. 27. Tegnap délután lengyel szállító vonat érkezett ide. A Sächsische Landeszeitung közlése szerint tisztek utaztak családotul, néhány vagonban pedig puska és munició volt. A marburgi pályaudvaron a vonat érkezésének hírére nagy esődület támadt és a nép tiltakozott a szállítmány továbbítása ellen. Több vagon ajtaját feltörték és a fegyvereket elhurcolták. A vonat addig marad Marburg közelében valamelyik állomáson, amíg a birodalmi kormánytól utasítás nem érkezik.

Bécs, jul. 27. (M. T. I.) A *Neue Freie Presse* jelenti *Genfből*: Az *Echo de Paris* a *saint germaini békeszerződés megszegésének mondja az orosz-osztrák szerződést*, főképpen a szovjetkormány nyilatkozata és a csapat- és municiószállítás eltiltása miatt. A lap illetékes helyről arról értesül, hogy e miatt Ausztriától megvonják a hitelt és az élelmiszerszállítást.

Konstantinápoly, július 27. Az *Agence Ninon* jelenti, hogy *Wrangel tábornok csapatai Krivaja-Koszában, Maximpol és Tanganrog között partraszálltak. Novo-Nikoljewsket elfoglalták és 400 foglyot ejtettek. Wrangel tábornok Alexandrinov irányában támadást kezdett és 1000 foglyot ejtett. Egy vörös ezred átpártolt Wrangel tábornokhoz.*

Augusztus elsejére várható a bojkott megszüntetése

Hollandiában pénzt és élelmiszert gyűjtenek Magyarország részére

Prága, július 27. Mint a *Het Volk* jelenti, az amsterdami szakszervezeti központ vezetésében erős áramlat észlelhető a Magyarország elleni bojkott mielőbbi megszüntetésére. Ennek az áramlatnak erősödése több külföldi szervezet ilyen irányú állásfoglalására vezethető vissza. Azt hiszik, hogy a bojkottot augusztus első napjaiban fogják megszüntetni.

Amsterdam, július 27. Hollandia keresztény társadalmi nagy segítő akciót tervez Magyarország részére. Élelmiszer- és pénzgyűjtést rendeznek, hogy ezzel adjanak választ a bojkott-mozgalomra és visszaállítsák Hollandia jó hírnevét, melyet Fimmen eljárása elhomályosított.

Minden menekült-bélyeg amelyet megveszel egy könnyecseppet szárit fel.

A Székely Ifjak napja

Az ünnepségek védnökei —
A műsoros estély programja

A «Székely Ifjak» napja, melyet július hó 31-én este magas nivóju műsoros estélyvel vezetnek be és amely augusztus elsején délután nagyarányú népünnepéllé záródik, impozáns méretekben bontakozik ki.

A lelkes székely egyetemi és főiskolai hallgatókat a társadalom minden rétegében megértő szeretettel fogadták. Hazaifias ünnepségük fővédnökségét, Hubert Ottó dr. kormánybiztos-főispán, Szomjas Gusztáv kormánybiztos-főispán, Darkó Jenő dr., a Székely Társaság elnöke, dr. Hubert Ottóné, Szomjas Gusztávné, Fráter Erzsébet és dr., Darkó Jenőné vállalták. Védnökök: Balogh István, Baltazár Dezső dr., Bernolák dr., Bodor Jenő, Bosznay Béla, Csanak József, Dicsőffy József dr., Gyarmathy István, Iványi Béla, R. Kiss István dr., Lindenberger János dr., Márk Endre, Materny János, Révész Imre dr., Rostás István, Székely Ferencz, Szentkirályi Tivadár, Schindler Dezső, Tankó Béla dr., Török Tibor, Balogh Istvánné, dr. Haendel Vilmosné, Kertész Istvánné, Koncz Aurélné, Sass Béláné, Szentkirályi Tivadarné.

A 31-én este 8 órai kezdettel a Vigszínházban rendezendő műsoros estély programja: «Ima». Róm. kath. vegyeskar. Prolog: dr. Winkler Jenőné Retteghy Margit. Zigeunerweisen: Hegedűn játsza... kíséri Dalry Berta. Szavaltat: dr. Dávid Géza. Ének: Hegyközszeintimrei Gitta. zongorán kíséri Jóna Kálmán dr. Zongoraszám: Benke Antalné. Páros jelenet: játszik Thuróczy Gyula és T-Sinkó Gizi. Dalok: játszik Fekete, Endre és Dankó Gyula székely egyetemi hallgatók. Záróbeszéd: R. Sánta István jogszigorló. Himnusz: Róm. kath. vegyeskar.

Jegyek a Menekültügyi Hivatalnál (Simonffy-u. 1c. I. em.) szombat délig minden délelőtt 11—1-ig kaphatók. A «Székely Ifjak» napjának vasárnapi programját következő számban ismertetjük.

Az egyeki komunisták a bíróság előtt

Valóságos monstre-bünpör tárgyalását kezdte meg ma délelőtt a debreczeni kir. törvényszék ötös tanácsa, Szuchányi Andor dr. törvényszéki bíró elnöklésével. Egyek községnek a proletár-diktatura idején szerepet vállalt lakosai állnak a bíróság előtt, összesen tizenhárman; Kiss Ferenc, Toma József és Tóth Mihály gazdálkodók, a községi direktorium tagjai és Incze Károly, Hadics Mátyás, Csepregi János, Engel Ignác, Zólyomi Mihály, Kovács Ferenc, Vadas József, Pázmán Ferenc, Mádi Imre és Stanyi József munkástanácsi tagok és vörös örök a vádlottak.

A kir. ügyészség mindannyiukat kilenc rendbeli személyes szabadság megsértésének vétségével és három rendbeli zsarolás büntettségével vádolja. A vádirat szerint a kommunizmus alatt kilenc községi gazdát tuszokként letartóztattak, azonkívül a községi takarékpénztárt kényszerítették, hogy a direktorium céljaira egyes összegeket utaljon ki.

A vádlottak az elnök kérdésére valamennyien kijelentették, hogy nem érzik magukat bűnösnek. A bíróság erre megkezdte a vádlottak részletes kihallgatását. Kiss Ferenc és Toma József azzal védekeznek, hogy ők csak kényszer alatt vállaltak megbízatást és aztán is csupán a rend fenntartására és a zavargások megakadályozására törekedtek.

A többi vádlott is hasonlóképpen védekezik.

Az ítélet kihirdetése estére várható.

Berinkei Dénes elbeszéli a proletárdiktatura kitörésének történetét

A forradalmi miniszterelnök vallomása a népbiztosok bünpörében

Budapesti tudósítónk jelenti: A büntető törvényszék a népbiztosok bünpörében ma délelőtt folytatta Berinkei Dénes volt miniszterelnök kihallgatását. Berinkei vallomásában a következőket adta elő:

Március 19-én délután Vyx titkára felhívott, hogy 20-án délelőtt 10 órakor Vyx feltétlenül beszélni akar Károlyival. Károlyi kérésére én is megjelentem ott; jelen volt Vyx, azonkívül az angol és olasz megbízottak. Az asztalon feküdt egy térkép, belerajzolva a *neutrális zóna*. Böhm is eljött velünk, akivel — mivel nem tudott franciául beszélni — én ismertem a helyzetet. Mind a hárman teljesíthetetlennek tartottuk Vyx követeléseit. Elhatároztuk, hogy még aznap minisztertanács elé visszük a dolgot. *Vyx azt mondta, hogy most már nem fegyverszűneti feltételekről van szó, hanem ez már a békekonzferencia határozata, a határozat értelmében a románok még jobban előnyömlenek és a közigazgatást kivesszük a magyar állam kezéből. A jegyzék elfogadása tulajdonképpen a területekről való lemondás lett volna Vyx hozzátette, hogy a semleges zónában a magyar közigazgatás megmaradhat, de a katonaságnak egyszersmindenkorra vissza kell vonulnia. Vyx hangsúlyozta, hogy a követeléseket másnapra teljesíteni kell, itt most már taktikázásra nincs idő, ha azonban intézkedések nem történének, akkor az entente-missziók azonnal elutaznak Budapestről. Az élelmezés kritikán aluli volt; zsirszállítványt vártunk Fiuméből, az entente-missziók elutazása az ország pusztulásával volt egyenlő.*

A tanu ezután szünetet kért.

A szünet után Berinkei folytatta: Március 20-án minisztertanács volt, melyen elhatároztuk, hogy

a kormányt átadjuk egy tisztán szociálista kormánynak.

De úgy, hogy először a szociálista minisztereknek másnap jelentést kell tenniük, vállalják-e a kormányt. Március 21-én újabb minisztertanács volt, melyen a Vyx-féle jegyzékre is megszövegeztük a választ. Elhatároztuk a kormány lemondását s hogy átadjuk a kormányt a szociálistáknak, de még nem tudtuk, hogy a munkástanács milyen álláspontot foglal el. A minisztertanács alatt érkezett meg Kunfi; én kérdést intéztem hozzá, hogy mit mondanak a kormány átvállalásához, mire Kunfi ismert cinizmusával a következőket válaszolta: «A szociálista párt undorral átveszi a kormányt.» Arról nem beszélt, hogy már megegyeztek a komunistákkal.

Közben Vyx jegyzékére elküldtük a választ, majd elmentünk vacsorázni. Ezalatt érkezett meg Pogány, aki Kunfi-val beszélt és Kunfi megkért minket, hogy Pogány is velünk jöhessen. Tényleg, Pogány együtt vacsorált velünk és feltűnt, hogy folyton tárgyalt Kunfi-val.

Vacsora után visszamentem a miniszterelnökségre és a sajtóirodán át mentem hivatali helyiségembe:

A sajtóirodában megpillantottam azt a lemondó jegyzéket, melyet Károlyi írt alá és a proklamációt a néphez.

Erre elmentem a dolog. Ugyanakkor az Operából telefonált a feleségem, hogy előadás közben azt beszéltek, hogy Károlyi és Berinkei lemondtak és kilört a proletárdiktatura. Azonnal automobilba ültem és a feleségemért mentem. Miközben visszajöttünk, találkoztam Garamival, aki kijelentette, hogy szó sincs róla és tényleg az utcán teljes csend volt. Ugyancsak találkoztam később Vagy kir. főügyész-szel, akitől arról értesültem, hogy a kommunistákat szabadon bocsátották. A feleségemmel felmentem a miniszterelnökségre, ahol jelenvolt Károlyi is a feleségével. A feleségem Károlyit elnök urnak szólította, mire Károlyi azt felelte:

Már nem vagyok elnök

Erre én szemrehányást tettem Károlyinak: ha lemondott, miért nem értesített engem?

— Honnan tudod, hogy lemondtam? — kérdezte Károlyi? — Láttam a lemondó kéziratot a sajtóirodában.

Károlyi indulatosan felelt: — Az nem a nyilvánosság részére készült, az csak egy előze-

Egy debreceni zászlós hazaérkezése a kelet-szibériai hadifogságból

Rövidesen minden magyar hadifogoly hazajön

Nemrég hírt adtak, hogy a Kelet-Szibériában szenvedő magyar hadifoglyok első csoportja hosszas tengeri utazás után hazaérkezett, a régen elhagyott Magyarországra. Amint értesülünk, azóta már egy másik csoport is megérkezett a messzi tengerentúlról, sajnos, még mindig nem a várt első nagy szállítvány, hanem megint egy kisebb csoport, összesen 123 magyar fogoly, akik 150 osztrák és mintegy 250 német fogollyal együtt tették meg a nagy utat. A foglyok között volt egy debreceni lakos is: Acs Sándor, a szatmári 5. gyalogezred zászlós, aki néhány nappal ezelőtt érkezett meg Debrecenbe. Alkalmunk volt beszélni a sok viszontagság után hazakerült magyar tiszttel, aki utjáról és a szibériai viszonyokról a következőket mondta el:

— Április 13-án indultunk el Vladivosztkó kikötőjéből a Mount Vernon amerikai szállítógőzös fedélzetén, amely rajtunk magyar és német hadifoglyokon kívül mintegy 5000 csehet is hozott magával Európába. A hazautazást nekünk az amerikai kormány tette lehetővé; mink ugyanis már hónapok óta dolgoztunk a vladivosztkói kikötőben, amerikai csapatzállítványok kihajózásánál és hajórakományok kirakásánál. A munkában éppen egy részt vettünk mi tisztek, mint a legénytségek; nehéz munkánk jutalmaként azután az amerikaiak hazahozták bennünket.

Első állomásunk San Francisko volt. Itt igazán megható fogadtásban volt részünk; a városban ugyanis mintegy ötezer magyar él, akik a legnagyobb szeretettel

tes intézkedés minden eshetőségre nézve.

Felszólított, hogy sürgősen intézkedjem, hogy ez a lapokba ne kerüljön. Ekkor érkezett oda Herczeg Géza miniszteri tanácsos, akit rögtön utasítottam, akadályozza meg, hogy ez a lemondás a lapokban meg ne jelenjék, mire Herczeg elbámulva azt felelte, hogy Károlyi maga rendelte el a lapokban való közlését. Mindazonáltal az újságoknál intézkedtünk, de már késő volt, a közlést nem tudtuk megakadályozni.

Éjjel mind nagyobb tüntetések voltak a városban. Jelentéseket kaptunk lövöldözésekről és arról, hogy a rendőrség és a katonaság csatlakozott a kommunistákhoz és csak másnap olvastam az újságokban, hogy a munkástanács kimondta a proletárdiktaturát. Kunfi, amikor megkérdeztem, azt mondta, hogy ez nem orosz mintáralavó proletárdiktatura, hanem ez csak az entente jegyzékére való válasz akar lenni, hogy az elleneséget az országból kiverjük, Károlyi pedig azt mondta, hogy ez a diktatura csak átmeneti állapot, amely legfőjebb két hétig tart.

Mi soha a kommunistáknak a hatalmat át nem adtuk.

Berinkei kihallgatását lapunk zártakor még nem fejezték be.

Száraz kolbász, pácolt paprikás szalonna és csemege :: sajt különlegességek ::
CSIGE KÁLMÁN
finom hentes-csemegeüzletében,
Batthyányi-utca 6. szám

Cipők legjobb minőségben készen és méret után olcsón beszerezhetők. **Grünwald-cipőüzem** Sas-utca 4., Kölcsönsegélyő-épület.

rülbelől 15—20.000, de legföljebb 25.000 lehet, egy-egy hajó pedig 7—8000 embert is el tud hozni magával. Ezek szerint tehát a négy hajó valamennyi magyart el fogja hozni az európai kikötőkbe.

HIREK.

— **A Székely Ifjak Napjának** megrendezése véget Debreceenbe érkeznek Budapestről székely egyetemi hallgatók. Mivel elszállásolásuk és ellátásuk nagy nehézségekbe ütközik és nagy anyagi kiadással jár, ami a jótékony cél rovására történne, azért ezután hívom fel azoknak a nemes emberbarátoknak és különösen a gazdátársadalomnak a figyelmét arra, hogy egy-egy székely ifjut az itt tartózkodásuk ideje alatt (egy nap) lakásra és ellátásra vegyenek magukhoz. Ezen nemes cselekedettel elősegítik a nagy hazafias célt, melyért az ifjak fáradságos és kellemezzé teszik a hazájukból és édes anyjuktól elszakadt hontalan ifju véreink itt tartózkodását. Erre vonatkozólag jelentkezéseket kérek a vármegye főispáni hivatalánál legkésőbb július hó 29-ig. Szomjas Gusztáv, kormánybiztos-főispán.

— **Műgyetemi doktor.** Kardos Ferenc okleveles építész, műgyetemi tanáregéd, a napokban megszerezte a műgyetemi doktorátust. A háború előtti rövid idővel létesített műgyetemi doktori fokot még nagyon kevesen szerezték meg; ezek közé tartozik Kardos Ferenc, aki debreczeni születésű, Kardos Albert dr. főreáliskolai igazgató fia.

— **Kik vesznek részt a lakásankétnél?** Huberth Ottó dr. kormánybiztos-főispán csütörtökön délután érkezik vissza budapesti utjáról és első dolga lesz, hogy a pénteken délután 5 órára tervezett lakásankétnél összehívja. Az anketre, amelyen a lakásinség folytán előállott súlyos helyzetén kívül a Debrecenben föllátható postaigazgatóság elhelyezését is megbeszéljük, a következőket hívta meg a főispán: a város részéről: Márk Endre udvari tanácsos polgármestert, Csóka Samu főjegyzőt, Vargha Elemér dr. tb. főjegyzőt, Magoss György dr. tiszti főügyészt, Tóth Emil dr. tanácsnokot, Rostás István főkapitányt, a városi előljáróság vezetőjét, Szilágyi Bálintot, a katonai ügyosztály előadóját; a posta-igazgatósági kirendeltség részéről: Rákóczy Mihály posta- és távirat-főigazgatót, Soós Lajos min. tan. postaigazgatót; a katonaság részéről: Keill Elemér ezredes, Somogyi Jenő százados lakásügyi előadót, Horváth Antal százados. Ezenkívül meghívta az anketén való részvételre a főispán Demjanovits Miklós, Bószörmenyi Béla dr. járásbírókat és Bíró Jenőt, a lakáshivatal vezetőjét.

— **Névtelen leveleket nem vesz figyelembe a főispán.** A főispáni hivatal fölhívja a város lakosságát, hogy az odaküldött levelekre ragasszanak bélyeget, mert gyakran érkeznek bélyeg nélküli levelek. Az ilyen leveleket a főispáni hivatal nem fogadja el. Egyben a közönség tudomására hozza a főispáni hivatal,

hogy a névtelen levelek irásától tartózkodjék, mert azokat nem veszi figyelembe.

— **Házasság.** Rózsa Margit Fülöp Gyulával a hó 28-án szerdán d. u. 2 órakor tartja esküvőjét József kir. herceg-utca 4. alatt. Minden külön értesítés helyett.

— **A debreczeni Földmunkásszövetség mozgalma.** A debreceni Földmunkásszövetség tagjai körében mozgalmat indítottak azíránt, hogy a munkáltatók ne alkalmazzanak idegen munkásokat és csak debreceni földmunkásokat fogadjanak föl. A földmunkások kívánságait egy memorandum foglalták, amelyet egy küldöttség Fülep László elnök vezetésével vasárnap délelőtt nyújtott át a főispáni hivatalban, ahol Hubert dr. kormánybiztos-főispán távollétében Fraier Iván dr. főispáni titkár fogadta a küldöttséget. A memorandumot a Gazdasági Egyesülethez intézték és lényege az, hogy a debreceni gazdák a jövőben csak olyan földmunkásokat fogadjanak föl, akik a szövetség által kiállított munkásigazolványt fölmutatják. A főispáni hivatal a memorandumot átette Jóna Istvánhoz, a Gazdasági Egyesület elnökéhez.

— **A polgári étkező ügye.** Tudvalevőleg a polgári étkező a közellátási hivatal folyamatban lévő fölosztásával gazdátlanra lett s tárgyalásokat kezdtek az irányban, hogy a közalkalmazottak beszerzési csoportja vegye át és tisztviselő-konyhát alakítson belőle. A tárgyalások eredményteljesen jártak s a ma délután összeülő értekezlet fogja megállapítani az átvétel részleteit. Minthogy a konyha föntartásába a Debrecenben tartózkodó menekültek és a helybeli magántisztviselők is be akarnak kapcsolódni, az értekezleten részt vesznek a menekültügyi kirendeltség és a magántisztviselők egyesületének megbízottai is. Rajtuk kívül még néhány szakembert is meghívott a közellátási hivatal, hogy egyes szakkérdésekben fölvilágosítsák a szolgáljanak. Az értekezlet eredményével remélhetőleg végre révbé jut a polgári étkező sokat hánytatott sajkája s a közel jövőben már átadhatják rendelkezésük ezt a közérdeklő és súlyosan nélkülözött intézményt.

— **A kenyér sütés díjának megállapítása.** Az árvizsgáló bizottság Debreczen város területére a házi kenyér sütés díját, melyet f. hó 16-tól átmenetileg 80 fillérben állapított meg, július hó 28-tól kezdődőleg 1 (egy) koronában állapítja meg. Az árszabály kifüggesztendő. Az előző hirdetésnyel büntetendő rendelkezései érvényben maradnak. Debreczen, 1920 július hó 26. Árvizsgáló Bizottság.

— **Adományok és kedvezmények a menekültek részére.** Az Országos Menekültügyi Hivatal debreceni kirendeltségének felhívása kapcsán a helybeli szállodások és vendéglősök közül eddiggel az alábbiak ajánlottak fel kedvezményeket a békés otthonukból kitűzött, állásuktól megfosztott s a számkivetés keserűségeit, nyomorúságait sanyó menekülteknek: Az Arany Bika naponta 2 szobát ad 50 százalékos árral; ebédet, amely áll levekből, főzelékből feltétellel és kenyérből, 19 korona 50 fillérért, vacsorát, amely áll főzelékből feltétellel és kenyérből, 13 korona 50 fillérért. Debreczen szálloda és vendéglő ad naponta 1 szobát

ingyen, étlap szerinti élelmezésnél ad 25 százalék kedvezményt 3 személynek. Központi és Royal-szállodák és vendéglők adnak naponta 1—1 ingyen szobát s 5—5 személynek étlap szerinti étkezésnél 25 százalék kedvezményt. Pannónia-szálloda ad naponta egy ingyen szobát. Frohner szálloda és vendéglő 10 személynek étlap szerinti étkezésnél 25 százalék kedvezményt s egy ingyen szobát. A Margitfürdő bérleje délutánra szóló gőzfürdőjegyet 6, uszodajegyet 4 korona kedvezményes árral, azonkívül 100 darab uszodajegyet ingyen bocsátott rendelkezésre. A nagyerdői fürdő gőzfürdőt, 6. kádfürdőt 8 koronaért, vagyis 50 százalék kedvezményes fürdőjegyet ajánlott fel. Farkas Gyula helybeli kertész és családja szép példáját nyújtva áldozatkészségének, 2194 korona készpénzt és egy kocsi való természetbeni adományokat szolgáltatott be. A menekültek a kedvezményt csak a Menekült Hivatal utalvány alapján élvezhetik. A felajánlási akció még folyamatban van. A jöszivű adakozók fogadják ez uton is az Országos Menekültügyi Hivatal debreceni kirendeltségének köszönetét.

— **Eltűnt.** Kun Gábor 35 éves napszamos néhány nappal ezelőtt eltűnt pallagi lakásáról és azóta nem adott életjelet. A rendőrség keresi.

— **A termelő közönség figyelmébe.** Ertesítem a város termelő lakosságát, hogy a 4787/1920. M. E. sz. rendelet 10. §-a értelmében, ha a gabonaátvevő közeg által az átvételre megjelölt hely a legközelebbi vasúti állomáshoz 10 km-nél távolabb fekszik, a termelőnek a többlet kilométer után térítésre van joga. Ennek nagyságát a rendeletben nyert felhatalmazás alapján 10 km-t meghaladó teljesítményekért kilométerenként és mázsánként 1 koronában állapítom meg. Debreczen, 1920 július hó 27. A polgármester helyett: Zöld Ib. tanácsnok.

— **Házasságszedelő tolvaj.** Érdekes bűnügy foglalkoztatja néhány nap óta a rendőrséget. — **Baresa Vilma** Késes-utca 22. sz. alatt lakó magánzó feljelentést tett a rendőrségen Lukács János, eddig meg nem állapított foglalkozású férfi ellen, aki minden valószínűség szerint nem debreceni lakos, hanem csupán néhány napig »vendégszerpelte« itt. A feljelentés szerint Baresa Vilma egy-két héttel ezelőtt a Kossuth-szállóban megismerkedett Lukács Jánossal, akivel hamarosan összeházaszkodott. A férfi házasságot ígért neki, többször meg is látogatta a lakásán. Július 17-én azután a vőlegény, amíg Baresa Vilma nem tartózkodott otthon, álkulccsal behatolt a lakásba, összeszedett ott mintegy 4000 korona értékű fehérműt és különböző ruhadarabot, azután pedig zsákmányával együtt eltűnt. Azóta nem is jelentkezett kifosztott menyasszonyánál. A rendőrség megindította a nyomozást, de a házasságszedelő tolvaj — úgy látszik — megszökött Debrecenből. A rendőrség országos körözését fogja elrendelni.

— **Olasz Girardi szalmakalapakok** 50 koronától 350 koronáig a legszebb választékban Frank Edénél, megyeház mellett.

— **Krepp-papírok** mindenféle színben kaphatók óriási választékban Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság papírkereskedésében. Piac-u. 31.

— **Frank Sándor-cégnél,** Piac-u. 42., kosztüm- és női ruha-szövetek, selymek, továbbá grenadinok, batistok olcsó árakban.

— **Női kosztümök,** felöltők, blousok és aljak a legolcsóbb árakban árusítja Frank Sándor, Piac-u. 42.

— **Debreczen sz. kir. város új kis kezi térképe kapható Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai r.-t. könyvkereskedésében. Ára K 440.**

— **Legrosszabb nyakkendőit** ujjalakítják Kolosné nyakkendőtermében, Rákóczi-utca 23.

— **Világhírű Gyunkits filckalapakok** divatos formákban és színekben Frank Edénél, megyeház mellett.

— **A budapesti tőzsde.** Értékpapírok árfolyamai: Magyar hitel 1765—87, Osztrák hitel 900—06, Jelzálogbank 484—87, Leszámitoló 870—800, Hazai bank 640—42, Magyarország 404—01, Alt. takarékpénztár 1000, Hungária 1890, Viktória 5430—90, Salgó 5650—750, Ganz-Danub. 15030—450, Rima 3030—60, Nasic 14125—100, Cukor 10.650, Gummi 2680—720, Adria 10.600, Atlantica 4525, Közuti 1470—35, Déli vasút 650—76, Levante 4875, Államvasút 3175—225, Trust 1267—40.

Idegen valuták: Napoleon 648—30, Font 670—60, Dollár 168—64, Francia frank 1390—50, Márka 458—56, Lira 998—1018, Romanov 323—17, Lei 460—35, Szokol 352—49, Svájci frank 30, Dinár 915—910.

SZÍNHÁZ.

Vígshírház.

Szerdán: Népelőadás fél helyárral, Iglói diákok.
Csütörtökön: Thuróczy pár bucsufellegye, Farkas, színmű.
Pénteken: Névtelen asszony.
Szombaton: Székely nap előadása.
Vasárnap: Utolsó előadás, László Gyula bucsu fellegye, Rang és mód.

— **Tisza Karola bucsuja.** Tisza Karola rövid debreczeni tartózkodása után tegnap este már el is bucsuzott a Vígshírház közönségétől, amely őt rövid itte léte alatt is oly igazán megszerette. A kitűnő primadonna a »Szibilla« című szerepét játszotta el utoljára és az utolsó estén is ugyanaz maradt, akinek debreczeni közönség megismerte és megszerette; jókedvű, temperamentumos, táncoslábú, széphangu primadonna. A közönség egész este lelkesen ünnepelte. A debreceni színeszek mindent megtettek, hogy a bucsuzó művésznőnek mello partnerei legyenek. (Th.)

— **A színházi iroda hírei.** Manépelőadás fél helyárral a Vígshírházban ma fél helyárral népelőadásban az Iglói diákok c. énekes diáktörténet kerül színpadra. — **A Thuróczy pár bucsu fellegye.** Csütörtökön bucsuzik a népszerű Thuróczy Gyula és T. Sinkó Gizi a Farkas színműben.

— **Cirkuszapachok II.** Trükkökben gazdag produkciókat mutatnak be a kiváló amerikai artísták, a második részben még fokozódnak az izgalmas jelenetek. Bemutatja az Urania. Jegyelővétel.

— **Sár és arany dráma** 6 felvonásban ma utoljára mutatja be az Apolló.

SPORT.

— **A katonai atlétikai bajnokság.** A körlet katonai atlétikai bajnoksági viadalt, amelyről már hírt adtunk, nem a D. K. A. S. E.-pályán, hanem a D. T. E. nagyerdői sport-telepén tartják meg. A modern sexthatlon elmarad, helyette a legtöbb pontszámot elérő versenyzőket díjazák.

— **Az M. T. K.** vasárnap Nyiregyházán mérkőzött a Ny. T. V. E.-vel és 4:2 arányban győzött. (Féldíj 3:2.)

Legjobb cipőket készít Grünwald
cipőüzeme, Sas-utca 4. szám.

Autogén hegesztések, automotor és mindenféle gazdasági gépjáratások, golyós csapágyak minden méretben.
Gazdasági gépjáratrészek állandóan raktáron.

Vértessy Testvérek
Debrecen, Hatvan-utca 53.

A püspök atyafisága

— Regény. —

Irtá: IVÁNYI ÓDÓN. (114.)

Anyagi helyzetének e nyílt bevallásához Kanut kissé fanyarul, tartózkodva mosolygott. Veront fellázította e mosoly, mert szégyenkezésnek vette. Mi van abban szégyenletes, hogy az ember szegény? Hiszen a becsületes, dolgos szegénységnek is megvan a maga büszkesége... Veront ellentmondásra ingerelte az, amit Kanut arckifejezéséből magyarázott ki.

— Ahogy én Zányit ismerem, tudom, hogy le tud mondani akármilyen vagyonról, hogy Esztikét bírhasa. Szívesen lesz szegény gróf, hogy boldog ember lehessen. És Eszti azzá fogja tenni. Zányi pedig eléggé férfi arra, hogy e boldogságért megküzdjön az élettel.

Kanut az életküzdelem romantikus fölfogását következtette Veron szavaiból. Amit ő e küzdés természetét felől tapasztalt, az meghazudtol minden romantikát. Hol sáros, hol poros, de mindig meglehetősen piszkos volt biz e küzdés. Most ő mondott ellent:

— Oh, nemcsak a boldogságért, de magáért a pusztán életért is meg kell küzdeni, ha az ember szegény. Csakhogy a szegénység gyakran azzá válik a küzdőre, amivé a sáros talaj vívóra nézve, alkalommá arra, hogy egyensúlyát épp egy elhatározó percben veszítse el.

Aztán, mintha bánatná e téma, másra vitte a szót:

— Az eljegyzés után Esztikének nagyanyjához kell utaznia. A szegény nagymama erősen hanyatlik. Valakinek mellette kell lenni. En most nem hagyhatom el a hivatalom. Laci ezrede meg holnap indul a nagy gyakorlatra. Közülünk csak Eszti mehet el. Kérni akartam őt, kísérje el őt még erre az egy utra. Félek, a nagymama nem soká viszi már. Ilyen állapotban nem lehet őt idegenek gondjaira bízni. Menjenek le, kérem, Esztikével s ha a dolog válságosra fordul, értesítsenek majd.

Mikor Veron Kanuthoz indult, el volt határozva, hogy a háztól való eltávozását bejelenti neki. Apját még a Rivieráról értesítette, hogy a szobát tartsa készen számára. De Kanut kérését lehetetlen volt neki megtagadni. Veron szerette a nagymamát, aki ugy bánt vele, mintha ő is egy lenne az unokái közül. Kész volt lemenni Mármaros-Keszibe, de onnan nem akart többé ide visszatérni.

Értesítés.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy

fűszer és gyarmatáru üzletemet

Arany János-utca 8. szám alól Széchenyi-utca 6. szám alá helyeztem át. Cégem ezután

FRIEDMANN és ASZTALOS cég alatt továbbra is a legszolidabb kiszolgálás mellett fogja t. vevőinket ki-elégíteni. Szíves pártfogást kér

FRIEDMANN és ASZTALOS fűszernagykereskedők Széchenyi-u. 6. ezelőtt Friedmann Simon cég.

Az új árdrágítási törvény

részletes ismertetése és magyarázata.

Irták:

Horváth István **Nalász Lajos**
az OMKE. titkára. v. h. államtitkár.

Ára: **K 24-20.**

Kapható Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkiadóhivatalában, Piac-u. 34.

Saját főzésű 90⁰
kítunó minőségű

házi szinszappan

kapható nagyban és kicsinyben

KUPFER IGNÁTZ
fűszernagykereskedésében.

Bádogos-utca 2.

Malom és hajtoszizhevederek,
új kenderzsákok jutányosan kaphatók

Wiener Adolfnál
Kossuth-utca 27. szám.

Filozófiai Irók Tára

megjelent kötetei

- I. kötet Descartes. Értekezés az értelem helyes használatának módszeréről... K 19 80
II. kötet Schopenhauer a halálról, a faj eredete... K 19 80
III. kötet Hume, vizsgálódás az emberi értelemről... K 12 10
IV. kötet Taine, Franciaország klasszikus filozófusai a XIX. században... K 18 70
VIII. kötet Kant prolegomenái... K 12 10
IX. kötet Kant, A tiszta ész kritikája... K 57 20
X. kötet Platon vál. művei I. kötet... K 17 60
XI. kötet Platon vál. művei II. kötet... K 15 40
XII. kötet Diderot vál. filozófiai művei I. kötet... K 13 20
XIII. kötet Diderot vál. filozófiai művei II. kötet... K 30 80
XIV. kötet Schopenhauer, az akarat szabadságáról... K 12 10
XIX. kötet Schweigler A bölcsélet története... K 44—
XX. kötet Leroniz, Értekezések... K 15 40
XXI. kötet Berkeley. Három párbeszéd Hylas és Philonons között... K 15 40
XXII. kötet Platon vál. művei III. kötet... K 13 20
XXIII. kötet Nietzsche. A tragédia eredete... K 17 60
XXIV. kötet Morus, Utopia... K 15 40
XXV. kötet Paskal, Gondolatok... K 19 80
XXVI. kötet Condillac, Értekezés az érzetéről... K 22—
XXVIII. kötet Aristoteles, A lélekről... K 9 90
XXIX. kötet Spinoza esztetikája... K 44—

Kaphatók: Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkiadóhivatalában.

Kalapüzem

Női és férfi kalapok
ujjalakítása

Piac-utca 9. sz.

Városi és állami tisztviselők
előnyárban részesülnek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 10 korona, minden további szó 1 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szó K 15—, minden további szó K 1 50. Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

POSTA.

Allandó
osmeretségét keresi középkori urtember független holgynek német, francia nyelv beszélők előnyben részesülnek. — Leveleket «Legényember» jellegre kiadható kérek.

VÉTEL.

Figyelem!
Óeska butort legmagasabb árban veszek. Gombos asztalos, Csapó-utca 17. szám.

Óeska ólmet
tisztított állapotban bármily mennyiségben (10 kgtól) vesznék. — Cim a kiadóban.

Romlott
tengerit bármilyen mennyiségben veszek. Cim a kiadóban.

ELADÁS.

Gordonka
kítunó hangú eladó. Értekezhető e lap kiadóhivatalában.

C fuvola
jutányos áron eladó. Mészáros-tér 5.

Gróf Mirbach és Zongor

bank-, gabona- és tőzsde-bizományi irodája
Népszínház-utca 20.
Telefon: József 8-15.

Elfogad megbízásokat a kereskedelem minden szakába vágó ügyletek lebonyolítására. — **Értékpapírok, külföldi pénznemek vétele és eladása.**

Kovács József

fuvarozási vállalkozás
elvállal áru és bármilyen fuvarozást stráffal és szekérel. Személyszállításat hintóval helyben és vidékre.

Iroda: **Csapó-u. 8. sz.**

Gipsz, pala, betonsö-pök, portland- és román-cement kapható. — Mindennemű betonmunka és palafedés készítését jutányosan vállaljuk
Singer és Társa
Vár-utca 7.

Kovács- és kazánszerelő,

akácornítát,

román-cement, tűzfűt

waggontételben és métermázsanként oo azonnali szállításra ajánlok. oo

Polyánszky Orest

tűzfűt- és szénkereskedő, Szoboszlai-ooo ut 1., Miklós-utca végén. ooo

Vidéki rendelést is eszközölök.

Mosó- és pipere-

szappanok,

ostorok, ostornyelek,
cipőkrémek gyári áron kaphatók

Franknál
Csapó-u. 11. szám.

Kítunó minőségű, jó erős, barna és sötétkék

vászon ruhák

150 koronáért kaphatók.

Finom himzett fehér batyszt leány ruhák mélyen leszállított árban

Dr. Hegedűsne

Gyermek-divatházában
Simonffy-u. 2. sz.

Eladó

2 nagy Meidlinger-kályha teljesen jókarban. Alkalmas gyári, pénzügyi, vendéglői vagy más nagyobb helyiség fűtésére. Fűthető fával vagy szénrel. Megtekinthető a kiadóhivatalban.

Egy

kítunó zongora és egy íróasztal eladó Csapó-u. 35. balra az udvarban.

Elegáns

női kivágott cipő 40-es teljesen új 700 koronáért eladó. Cim a kiadóban. Ugyanott egy mindenféle leány felvétetik.

Egy ebédő butor berendezés azonnal eladó. — Cim a kiadóban.

KÉRÉSLET.

Izraelita

uri családhoz nevelőné, aki III-ik polgárista fiama és leányomat vizsgára előkészítendő, felvétetik. Lindenfeld József, Pocsaj, Biharmegye.

Droguista segéd

felvétetik nagyobb vidéki városban. Személyes ajánlkozás kéretik Bika-szállodába. (Erdeklődni Portásnál) 29-én csütörtökön d. e. 11 órától d. u. 4-ig.

Jó házból

való leány pénztáros kisasszonynak és szakképzett fűszer és gyarmatáru segéd valamint jó házból való fiu tanulóknak azonnalra felvétetik Friedmann és Asztalos fűszernagykereskedők Széchenyi-utca 6.

Butorozott

szobát keresek. Cim a kiadóban.

VEGYÉS.

Elvesztett

24-én szombat este a Vígyszínháztól Péterfi-utcan át a Komlóssy-utig egy női arany nyakkendő-tű. Miután tulajdonásának ez kedves emlék volt, a becsületes megtaláló magas jutalomban részesül, ha azt kiadóhivatalunkban beszolgáltatja.

Óra- és ókszerjavító műhely

Hunyadi-utca 12. sz.
8 nap alatt mindenféle javítást jótállás mellett elkészítik

KOHN MÓR.

Új zeneművek: Tánccs-

darabok.

Jaj mamám! de száraz a torkom. Treestep. K 13 20
Ha járom kopogón. Foxtrott... K 11.—
Megjött a gyors! — Jazz... K 13 20
Van nekem egy tucat. Ragtime... K 11.—
Mackóm. (Új amerikai tánc.) Foxtrott... K 11.—
Tyűh! de ritka. Two Step... K 13 20
Egy elsőrangú tánc. — Táncoktós... K 13 20
Bent a szívem mélyen... K 16 50
Bal után. — Dal-keringő... K 13 20

Kaphatók: HEGEDŰS ÉS SÁNDOR irodalmi és nyomdai r.-t. könyv-és zeneműkereskedésében, Piac-u.

Felelős szerkesztő:

Dr. HEGEDŰS LORÁNT.

Kiadó:

HEGEDŰS ÉS SÁNDOR irodalmi és nyomdai részv.-társ.